

مقاله‌ی پژوهشی

بررسی رابطه‌ی منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت گیری مذهبی با رفتار مطلوب انضباطی

خلاصه

مقدمه: سازه‌های روان‌شناختی مانند منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت گیری مذهبی در ایجاد رفتار مطلوب انضباطی نقش مهمی دارند. این پژوهش با هدف بررسی روابط میان منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت گیری مذهبی با رفتار مطلوب انضباطی انجام شد.

روش کار: این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی است. جامعه‌ی آماری شامل دانشجویان رشته‌های زبان انگلیسی، آموزش ابتدایی و مطالعات خانواده‌ی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ بودند. ۲۰۰ دانشجو (۱۳۴ دختر و ۶۶ پسر) به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب شدند. آن‌ها پرسش‌نامه‌های منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس، جهت گیری مذهبی و رفتار مطلوب انضباطی را تکمیل کردند. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۹ و روش رگرسیون گام به گام تحلیل شدند.

یافته‌ها: میان منبع کنترل درونی، پذیرش، سازگاری، وظیفه‌شناسی، عزت نفس، جهت-گیری مذهبی درونی در سطح $(P < 0/01)$ و برون‌گرایی در سطح $(P < 0/05)$ با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنادار و میان روان‌رنجورخویی در سطح $(P < 0/05)$ با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی منفی و معنادار وجود داشت. وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی در یک مدل پیش‌بینی توانستند ۴۶ درصد از واریانس رفتار مطلوب انضباطی را پیش‌بینی کنند و نیز سهم وظیفه‌شناسی در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی بیش از سایر متغیرها بود.

نتیجه‌گیری: مهم‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های رفتار مطلوب انضباطی، وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی بودند. برای افزایش رفتار مطلوب انضباطی نخست باید به آموزش وظیفه‌شناسی و عزت نفس پرداخت، سپس برای کاهش روان‌رنجورخویی راهکارهایی ارائه کرد و در نهایت به آموزش جهت‌گیری مذهبی درونی اقدام کرد.

واژه‌های کلیدی: انضباط، جهت‌گیری، رفتار، صفات شخصیت، عزت نفس، مذهب، منبع کنترل

*محمد رضا صفاریان

مربی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مشهد،
گروه روانشناسی، مشهد، ایران

جمال عاشوری

دانشجوی دکترای روان‌شناسی، دانشگاه
آزاد اسلامی، واحد ورامین-پیشوا، باشگاه
پژوهشگران جوان، ورامین، ایران

*مؤلف مسئول:

کدپستی: ۹۱۸۸۸۶۴۳۷۶، پلاک ۱۸،
کوی شهید قاسمی ۱۸، کوی معلم ۱۴،
خیابان معلم، شهر مشهد، مشهد، ایران
Reza.saffarian@yahoo.com
تاریخ وصول: ۹۲/۲/۳۱
تاریخ تایید: ۹۲/۷/۲۳

پی‌نوشت:

این مقاله برگرفته از طرح پژوهشی است که با تایید و حمایت مالی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد انجام شده و با منافع نویسندگان رابطه‌ای ندارد. از تمام استادان و دانشجویان در گروه‌های مختلف آموزشی که در جمع‌آوری داده‌ها ما را یاری کردند، سپاسگزاری می‌شود.

*Original Article***Investigation the relationship of locus of control, personality traits, self-esteem and religiosity orientation with discipline desired behavior****Abstract**

Introduction: Psychological constructs such as locus of control, personality traits, self-esteem and religiosity orientation play an important role in creating discipline desired behavior. This research aimed to investigate the relationship between locus of control, personality trait, self-esteem and religiosity with discipline desired behavior.

Materials and Methods: This is a descriptive analytical study of correlation type. The statistical population includes all students in English language, elementary education and family study of Islamic Azad University of Mashhad unit in 2013-14 academic years. For this research, 200 students (134 girls and 66 boys) were selected using stratifies randomly sampling. All of them completed the questionnaires of locus of control, personality trait, self-esteem, religiosity and discipline desired behavior. The data were analyzed with using the SPSS-19 software and by method of step wise regression.

Results: The findings showed a positive and significant relationship between internal locus of control, openness, Agreeableness, conscientiousness, self-esteem, internal religiosity in level ($P<0.01$) and extroversion in level ($P<0.05$) with discipline desired behavior and a negative and significant relationship between neuroticism in level ($P<0.05$) with discipline desired behavior. Conscientiousness, self-esteem, neuroticism and internal religiosity in one predicted model predicted 46 percent of variance of discipline desired behavior and also share of conscientiousness in prediction discipline desired behavior was over of other variables.

Conclusion: The most important predictor of discipline desired behavior was conscientiousness, self-esteem, neuroticism and internal religiosity. So in order to increase discipline desired behavior, the first is to teach conscientiousness and self-esteem, then offer ways for reduce conscientiousness and finally teach internal religiosity.

Keywords: Behavior, Discipline, Locus of control, Orientation, Personality traits, Religion, Self-esteem

**Mohammadreza Saffarian*

Lecture of Islamic Azad University, Branch of Mashhad, Department of psychology, Mashhad, Iran

Jamal Ashoori

Ph.D. student in psychology, Islamic Azad University, Branch of Varamin-Pishva, Young Researchers Club, Varamin, Iran

***Corresponding Author:**

Postal code: 9188864376, Number 175, Shahid-Ghasemi 18 Alley, Moallem 14 Alley Moallem St., Mashhad province, Mashhad, Iran
reza.saffarian@yahoo.com

Received: May. 21, 2013

Accepted: Oct. 15, 2013

Acknowledgement:

This study was derivated from grant and approved and financially supported by Research Committee of Islamic Azad University, Branch of Mashhad. The authors had no conflict of interest with the results.

Vancouver referencig:

Saffarian M, Ashoori J. Investigation the relationship of locus of control, personality traits, self-esteem and religiosity orientation with discipline desired behavior. Journal of Fundamentals of Mental Health 2014; 16(3): 222-32.

مقدمه

رفتار مطلوب انضباطی دانشجویان مجموعه‌ی رفتارهای توام با رعایت قوانین عرفی، دانشگاهی و اجتماعی را شامل می‌شود که مسئولان دانشگاه‌ها برای ارزیابی عملکرد دانشجویان در محیط‌های آموزشی، آن‌ها را در اولویت قرار داده‌اند (۱). رفتار نامطلوب انضباطی دانشجویان از اصلی‌ترین مشغله‌های ذهنی استادان و کارکنان اداری است، زیرا بروز رفتارهای نامطلوب انضباطی از سوی دانشجویان موجب بروز مشکلاتی در روند آموزشی و اداری شده و حتی می‌توان اذعان داشت از عمده‌ترین دلایل شکست استادان در تدریس و فشار روحی ناشی از آن است (۲). یافته‌ها نشان می‌دهد که مشکلات انضباطی و اختلالات رفتاری دانشجویان در دانشگاه‌ها نسبت به دهه‌ی پیش افزایش چشمگیری داشته است. علاوه بر آن، رفتار نامطلوب انضباطی نیز از بی‌انضباطی‌های خفیف به حالت‌های شدید و حاد، تغییر یافته است. کارکنان دانشگاه در پای‌بند کردن دانشجویان به وظایف خود، مشکلات زیادی داشته و حتی برخی مواقع در امان نیستند و مورد تهدید قرار می‌گیرند (۳). دیدگاه‌های جامعه‌شناختی و روان‌شناختی بر این باورند که یک عامل نمی‌تواند به تنهایی تعیین‌کننده‌ی رفتار افراد باشد، بلکه عوامل متعددی در ایجاد و شکل‌گیری رفتار نقش دارند (۴). پژوهش‌های گذشته نشان داده‌اند که عوامل بسیاری با رفتار مطلوب انضباطی رابطه دارند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به منبع کنترل^۱، صفات شخصیت^۲، عزت نفس^۳ و جهت‌گیری مذهبی^۴ اشاره کرد. یکی از عوامل موثر بر رفتار مطلوب انضباطی، منبع کنترل است. در نظریه‌ی یادگیری اجتماعی راتر^۵ منظور از منبع کنترل، منبع کنترل درونی و منبع کنترل بیرونی است. افراد با منبع کنترل بیرونی معتقدند که موفقیت و شکست آن‌ها توسط عوامل بیرونی مانند سرنوشت، شانس، افراد قدرتمند و نیروهای محیطی غیر قابل پیش‌بینی اداره می‌شوند، اما افراد با منبع کنترل درونی معتقدند که اعمال و توانایی‌های آن‌ها تعیین‌کننده‌ی موفقیت‌ها و شکست‌های

آن‌ها است. افرادی که جهت‌گیری درونی دارند از کسانی که جهت‌گیری بیرونی دارند محبوب‌ترند، عزت نفس بالاتری دارند و به صورتی رفتار می‌کنند که از لحاظ اجتماعی توانمندتر هستند. علاوه بر آن افراد دارای منبع کنترل درونی به احتمال کمتری دچار هیجان‌ها و بزهکاری‌ها شده و بهتر با تنش، مقابله می‌کنند (۵). در واقع کنترل داشتن بر زندگی خود، آثار سودمندی دارد و سبب افزایش رفتار مطلوب، سازگاری روان‌شناختی بیشتر و کاهش مشکلات جسمی و روانی و رفتاری می‌شود (۶). هم‌چنین پژوهش‌ها در زمینه‌ی ارتباط منبع کنترل با رفتار مطلوب انضباطی نشان داده‌اند افرادی که منبع کنترل درونی دارند بیشتر از کسانی که منبع کنترل بیرونی دارند، از رفتار مطلوب برخوردارند (۷-۱۵).

یکی دیگر از عوامل موثر بر رفتار مطلوب انضباطی، صفات شخصیت است. شخصیت، مجموعه‌ی سازمان‌یافته و واحد متشکل از خصوصیات نسبتاً ثابت و با دوام است که در مجموع یک فرد را از افراد دیگر متمایز می‌کند (۱۶). این مولفه پنج مقیاس دارد که شامل روان‌رنجورخویی^۶، برون‌گرایی^۷، پذیرش^۸، سازگاری^۹ و وظیفه‌شناسی^{۱۰} است.

روان‌رنجورخویی به تمایل فرد برای تجربه‌ی اضطراب، تنش، ترحم‌جویی، خصومت، تکانش‌ورزی، افسردگی و عزت نفس پایین اشاره دارد، در حالی که برون‌گرایی به تمایل فرد برای مثبت بودن، جرات‌طلبی، پرانرژی و صمیمی بودن اشاره می‌کند. پذیرش^{۱۱} به تمایل فرد برای کنجکاوی، عشق به هنر، هنرمندی، انعطاف‌پذیری و خردورزی اشاره دارد، در حالی که سازگاری^{۱۲} به تمایل فرد برای بخشندگی، مهربانی، سخاوت، همدلی، همفکری، نوع‌دوستی و اعتمادورزی اشاره دارد. سرانجام این که وظیفه‌شناسی^{۱۳} به تمایل فرد برای منظم بودن، کارا بودن، قابلیت اعتماد و اتکا، خودنظم‌بخشی، پیشرفت‌مداری، منطقی و آرام بودن اطلاق می‌گردد (۱۶).

⁶Neuroticism⁷Extroversion⁸Openness⁹Agreeableness¹⁰Conscientiousness¹¹Openness¹²Agreeableness¹³Conscientiousness¹Locus of Control²Personality Trait³Self-esteem⁴Religiosity⁵Rotter

پژوهش‌ها به رابطه‌ی معنی‌دار میان ویژگی‌های شخصیت و رفتار مطلوب انضباطی دست یافته‌اند. اکثر پژوهش‌ها نشان داده‌اند که هر پنج عامل شخصیت با رفتار مطلوب، رابطه‌ی معنی‌داری دارند، به این صورت که روان‌رنجورخویی با رفتار مطلوب، رابطه‌ی منفی و سایر عوامل یعنی برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری و وظیفه‌شناسی با رفتار مطلوب، رابطه‌ی مثبتی دارند (۲۴-۱۷).

عامل موثر دیگر در رفتار مطلوب انضباطی، عزت نفس است. عزت نفس از جمله مفاهیمی است که در دهه‌های اخیر مورد توجه بسیاری از روان‌شناسان و پژوهشگران قرار گرفته است. عزت نفس به ارزشیابی فرد، نسبت به خود اشاره دارد. ویژگی مذکور بیانگر نگرشی از پذیرش، قابلیت، اهمیت، موفقیت و ارزش فردی است که معمولاً فرد آن را حفظ می‌کند (۲۵). بیشتر صاحب‌نظران برخورداری از عزت نفس یا ارزیابی مثبت از خود را عامل مرکزی و اساس سازگاری عاطفی و اجتماعی افراد تلقی می‌کنند (۲۶). پژوهش‌ها نشان داده‌اند که عزت نفس با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبتی دارد (۳۳-۲۷).

هم‌چنین به نظر می‌رسد که جهت‌گیری مذهبی در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی موثر باشد. بر اساس نظریه‌ی آلپورت و راس^۱ منظور از جهت‌گیری مذهبی گرایش به انجام اعمال و تفکرات مذهبی است که دارای دو بعد جهت‌گیری درونی و بیرونی می‌باشد. در حالی که جهت‌گیری مذهبی درونی، فراگیر و دارای اصول سازمان یافته و درونی شده است، جهت‌گیری مذهبی بیرونی، امری خارجی و ابزاری است که برای ارضای نیازهای فردی از قبیل مقام و امنیت مورد استفاده قرار می‌گیرد (۳۴). پژوهش‌های فراوانی نشان داده‌اند که مذهب دارای یک ارتباط مثبت با رفتار مطلوب است و افراد با جهت‌گیری مذهبی درونی به دین و دینداری به یک عامل اصلی برای احساس معنا در زندگی رسیده‌اند. به طور خلاصه پژوهش‌ها نشان می‌دهند افرادی که جهت‌گیری مذهبی درونی دارند، نسبت به کسانی که جهت‌گیری بیرونی دارند از رفتار مطلوب انضباطی بهتر و سازگاری بیشتری برخوردارند (۴۲-۳۵). اگر چه مطالعات پیشین به بررسی ارتباط منبع کنترل، صفات

شخصیت، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی با رفتار مطلوب انضباطی اشاره داشته‌اند، اما یکی از نارسایی‌های اصلی این مطالعات عدم توجه به نقش همزمان این متغیرها در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی است. از ابهام‌های موجود این است که هنگامی که تمام این متغیرها در یک مدل پیش‌بین همزمان در نظر گرفته شوند، کدام یک آگاهی بیشتری از رفتار مطلوب انضباطی ارائه خواهد کرد. افزون بر آن با توجه به نقش و اهمیت رفتار مطلوب انضباطی هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط همزمان منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی دانشجویان است.

روش کار

جامعه‌ی آماری این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی از نوع همبستگی شامل تمام دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی مشهد بود که در رشته‌های علوم انسانی در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ مشغول به تحصیل هستند. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای (با رعایت نسبت جنسیت) استفاده شد. بر اساس فرمول پیشنهادی تاباخنیک و فیدل^۲ (۴۳) و تعداد ۱۰ متغیر پیش‌بین برای اطمینان از حجم نمونه، ۲۰۰ نفر انتخاب شدند. از شرکت‌کنندگان پس از توضیح دقیق و صریح هدف‌های پژوهش و بیان اصل رازداری، رضایت‌نامه‌ی کتبی گرفته شد. معیار ورود به این پژوهش برخورداری از سلامت جسمی و روانی، عدم نارسایی در خواندن، دانشجوی رشته‌ی علوم انسانی بودن، عدم ابتلای اعضای خانواده به بیماری روانی یا بیماری مزمن جسمی و عدم رخداد عامل تنش‌زا مانند مرگ عزیزان نزدیک در یک سال گذشته بود.

برای اندازه‌گیری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد:

الف- پرسش‌نامه‌ی منبع کنترل^۳: این ابزار توسط راتر ساخته شده و دارای ۲۹ گویه است. هر گویه دارای یک جفت سؤال (الف و ب) می‌باشد. این آزمون ارتباطی با هوش و جنسیت ندارد و برای سنجش منبع کنترل در بزرگسالان تهیه شده است. او با روش تحلیل عاملی دریافت که تمام سئوالات

²Tabakhnick and Fidell

³Locus of Control Questionnaire

¹Allport and Ross

روش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ گزارش کردند (۱۴). در این مطالعه ضرایب اعتبار با روش آلفای کرونباخ محاسبه شد (جدول ۱).

د- پرسش‌نامه‌ی جهت‌گیری مذهبی^۶: این ابزار توسط آلپورت و راس ساخته شد که دارای ۲۱ گویه است. در این مقیاس، پاسخ هر گویه با استفاده از مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. در این مقیاس ۲۱ سئوالی عبارات ۱ تا ۱۲ جهت‌گیری بیرونی مذهبی و عبارات ۱۳ تا ۲۱ جهت‌گیری درونی مذهبی را می‌سنجد (۳۴). این ابزار در سال ۱۳۷۸ ترجمه و هنجاریابی شده است. اعتبار آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۱ و با روش بازآزمایی ۰/۷۴ گزارش کردند (۴۷). در این مطالعه، ضرایب اعتبار به روش آلفای کرونباخ محاسبه شد (جدول ۱).

ه- پرسش‌نامه‌ی رفتار مطلوب انضباطی: این ابزار توسط یوسلیانی و همکاران ساخته شده است که دارای ۲۸ گویه است. در این ابزار پاسخ هر گویه با استفاده از مقیاس هفت درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. آنان گزارش کردند که ابزار مورد نظر روایی صوری و محتوایی قابل قبولی داشت و اعتبار آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ گزارش کردند (۱۴). در این مطالعه ضریب اعتبار با روش آلفای کرونباخ نیز محاسبه شد (جدول ۱).

هم‌چنین از روش‌های آمار توصیفی یعنی شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکنندگی برای توصیف توزیع متغیرها و از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام برای آزمون فرض‌های آماری استفاده شد. تحلیل داده‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه‌ی ۱۹ انجام شد.

نتایج

شرکت‌کنندگان مطالعه‌ی حاضر، ۲۰۰ دانشجوی مشغول به تحصیل در رشته‌های زبان انگلیسی، آموزش ابتدایی و مطالعات خانواده دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد بودند. میانگین سنی آن‌ها ۲۶/۳ سال بود. برای بررسی روابط میان متغیرها از جدول ضرایب همبستگی پیرسون استفاده شد که در جدول ۱ گزارش شده است.

همبستگی معنی‌داری با عامل کلی مشخصی دارند و این عامل را در حدود ۰/۵۳ درصد کل واریانس محاسبه کرد (۴۴).

هم‌چنین جعفری و همکاران، جهت بررسی روایی منبع کنترل درونی و بیرونی از روایی ملاکی همزمان استفاده کردند و منبع کنترل درونی-بیرونی نوکی استریکلند^۱ را به عنوان ملاک قرار دادند. روایی به دست آمده با روش مذکور برابر با ۰/۳۹ به دست آمد. آنان با استفاده از روش دو نیمه‌سازی اعتبار آن را ۰/۸۱ گزارش کردند (۴۴). در این مطالعه ضرایب اعتبار به روش آلفای کرونباخ محاسبه شد (جدول ۱).

ب- سیاهه‌ی صفات شخصیت (NEO-FFI)^۲: این ابزار توسط کاستا و مک‌کری^۳ ساخته شد و دارای دو فرم کوتاه (۶۰ گویه‌ای و ۴۴ گویه‌ای) می‌باشد. در این پژوهش از فرم کوتاه ۴۴ گویه‌ای استفاده شده است که پنج عامل اصلی روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری و وظیفه‌شناسی را مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در پرسش‌نامه‌ی NEO-FFI پاسخ هر گویه با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. آنان با روش آلفای کرونباخ اعتبار مقیاس‌های روان‌رنجورخویی، برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری و وظیفه‌شناسی را به ترتیب ۰/۹۰، ۰/۷۸، ۰/۷۶، ۰/۸۶ و ۰/۹۰ گزارش کردند (۱۶). خوسفی و همکاران اعتبار عوامل مذکور را به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹ و ۰/۷۹ گزارش کردند. هم‌چنین هر دو پژوهش در بررسی روایی عوامل بیان کردند که ساختار پنج عاملی برازش قابل قبولی دارد (۴۵). در این مطالعه، ضرایب اعتبار به روش آلفای کرونباخ محاسبه شد (جدول ۱).

ج- پرسش‌نامه‌ی عزت نفس^۴: این ابزار توسط روزنبرگ و روزنبرگ^۵ ساخته شد که دارای ۱۰ گویه است. در این مقیاس، پاسخ هر گویه با استفاده از مقیاس چهار درجه‌ای لیکرت نمره‌گذاری می‌شود (۴۶). یوسلیانی و همکاران روایی این آزمون را با روش تحلیل عاملی تایید کرده و اعتبار آن را با

^۱Nowicki Strickland

^۲Neuroticism, Extraversion, Openness Five-Factor Inventory

^۳Costa & McCrae

^۴Self-esteem Questionnaire

^۵Rosenberg & Rosenberg

^۶Religiosity Orientation Questionnaire

جدول ۱- میانگین، انحراف استاندارد، ضرایب همبستگی و اعتبار متغیرهای منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت گیری مذهبی با رفتار مطلوب انضباطی

متغیر	میانگین	انحراف معیار	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
۱. منبع کنترل درونی	۱۸/۲۳	۴/۸۶	۰/۷۹										
۲. منبع کنترل بیرونی	۱۱/۷۷	۲/۵۹	۰/۰۹	۰/۷۳									
۳. روان‌رنجورخویی	۲/۹۵	۱/۳۷	-۰/۳۲ ^{oo}	۰/۲۹ ^{oo}	۰/۸۹								
۴. برون‌گرایی	۴/۱۲	۱/۹۵	۰/۱۵	-۰/۲۱ ^{oo}	-۰/۲۲ ^{oo}	۰/۸۵							
۵. پذیرش	۳/۶۷	۱/۲۱	۰/۱۸ ^{oo}	-۰/۱۳ ^{oo}	-۰/۴۶ ^{oo}	۰/۵۱ ^{oo}	۰/۸۱						
۶. سازگاری	۳/۷۵	۱/۰۷	۰/۲۷ ^{oo}	-۰/۱۹ ^{oo}	-۰/۱۴ ^{oo}	۰/۲۳ ^{oo}	۰/۴۳ ^{oo}	۰/۷۹					
۷. وظیفه‌شناسی	۳/۳۸	۱/۲۴	۰/۳۹ ^{oo}	-۰/۳۳ ^{oo}	-۰/۴۳ ^{oo}	۰/۳۱ ^{oo}	۰/۳۸ ^{oo}	۰/۱۷	۰/۸۳				
۸. عزت نفس	۲/۸۳	۰/۶۸	۰/۳۴ ^{oo}	۰/۱۶	-۰/۳۵ ^{oo}	۰/۲۰ ^{oo}	۰/۱۶	۰/۳۳ ^{oo}	۰/۲۴ ^{oo}	۰/۷۵			
۹. جهت‌گیری مذهبی درونی	۳/۶۴	۰/۸۳	۰/۱۶	-۰/۱۷ ^{oo}	-۰/۳۱ ^{oo}	۰/۱۱	۰/۱۴	۰/۱۹	۰/۲۸ ^{oo}	۰/۲۶ ^{oo}	۰/۷۹		
۱۰. جهت‌گیری مذهبی بیرونی	۳/۰۲	۰/۷۵	-۰/۱۳	-۰/۲۶ ^{oo}	۰/۲۲ ^{oo}	۰/۱۳	۰/۱۰	-۰/۳۱ ^{oo}	۰/۱۲	-۰/۱۱	۰/۱۷	۰/۷۵	
۱۱. رفتار مطلوب انضباطی	۵/۲۶	۲/۰۹	۰/۲۳ ^{oo}	۰/۰۹	-۰/۳۷ ^{oo}	۰/۱۷ ^{oo}	۰/۳۱ ^{oo}	۰/۳۲ ^{oo}	۰/۴۶ ^{oo}	۰/۲۹ ^{oo}	۰/۲۵ ^{oo}	۰/۱۶	۰/۸۴

یافته‌های جدول ۱ حاکی از آن است که منبع کنترل درونی، برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری، وظیفه‌شناسی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی درونی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار و روان‌رنجورخویی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار داشتند. سایر روابط حاکی از آن است که منبع کنترل درونی با پذیرش، سازگاری، وظیفه‌شناسی و عزت نفس، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار و با روان‌رنجورخویی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار و منبع کنترل بیرونی با روان‌رنجورخویی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار و برون‌گرایی، سازگاری، وظیفه‌شناسی، جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار داشتند. روان‌رنجورخویی با برون‌گرایی، پذیرش، وظیفه‌شناسی، عزت نفس، جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار داشتند. جدول ۲ گزارش شده است.

جدول ۲- خلاصه تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرهای پیش بین در پیش بینی رفتار مطلوب انضباطی

مدل	متغیر پیش‌بین	R	R ²	تغییر R ²	F تغییر	df1	df2	P
۱	وظیفه‌شناسی	۰/۴۶	۰/۲۱۱	۰/۲۱۱	۶۸/۳۲	۱	۱۹۸	۰/۰۰۱
۲	وظیفه‌شناسی و عزت نفس	۰/۵۷	۰/۳۲۴	۰/۱۱۳	۱۲/۵۷	۱	۱۹۷	۰/۰۰۱
۳	وظیفه‌شناسی، عزت نفس و روان‌رنجورخویی	۰/۶۴	۰/۴۰۹	۰/۰۸۵	۱۰/۰۸	۱	۱۹۶	۰/۰۰۲
۴	وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی	۰/۶۸	۰/۴۶۲	۰/۰۵۳	۸/۶۱	۱	۱۹۵	۰/۰۰۵

یافته‌های جدول ۲ نشان داد که در مدل نخست، وظیفه‌شناسی بیشترین نقش را در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی داشته است. ضریب همبستگی این متغیر با پیشرفت تحصیلی ۰/۴۶ بوده، این متغیر توانسته حدود ۲۱ درصد از تغییرات رفتار مطلوب

متغیر روان‌رنجورخویی توانسته حدود ۸ درصد، توان پیش‌بینی را افزایش دهد. در مدل چهارم، چهارمین متغیری که وارد معادله شده، جهت‌گیری مذهبی درونی بوده که با ورود این متغیر، ضریب همبستگی این چهار متغیر با رفتار مطلوب انضباطی ۰/۶۸ شده است. این چهار متغیر توانسته‌اند ۴۶ درصد از تغییرات متغیر رفتار مطلوب انضباطی را پیش‌بینی کنند. ورود متغیر جهت‌گیری مذهبی درونی توانسته حدود ۵ درصد، توان پیش‌بینی را افزایش دهد. برای مشخص کردن موثرترین متغیرها در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی از ضرایب رگرسیون استفاده شد که در جدول ۳ گزارش شده است.

انضباطی را پیش‌بینی کند. در مدل دوم، پس از وظیفه‌شناسی، عزت نفس وارد معادله شده است. ضریب همبستگی این دو متغیر با رفتار مطلوب انضباطی ۰/۵۷ بوده و این دو متغیر توانسته‌اند حدود ۳۲ درصد از تغییرات رفتار مطلوب انضباطی را پیش‌بینی کنند. ورود متغیر عزت نفس توانسته حدود ۱۱ درصد توان پیش‌بینی را افزایش دهد. در مدل سوم، سومین متغیری که وارد معادله شده، روان‌رنجورخویی بوده که با ورود این متغیر، ضریب همبستگی این سه متغیر با رفتار مطلوب انضباطی ۰/۶۴ شده است. این سه متغیر توانسته‌اند ۴۰ درصد از تغییرات متغیر رفتار مطلوب انضباطی را پیش‌بینی کنند. ورود

جدول ۳- ضرایب استاندارد و غیراستاندارد متغیرهای پیش‌بینی کننده رفتار مطلوب انضباطی در رگرسیون گام به گام

P	T	ضرایب رگرسیون			متغیر پیش‌بین	مدل
		Beta	خطای انحراف استاندارد	غیر استاندارد β		
۰/۰۰۱	۷/۹۳۲	۰/۵۳	۰/۲۰۸	۱/۶۵	۱	وظیفه‌شناسی
۰/۰۰۱	۸/۴۸۰	۰/۵۸	۰/۲۰۴	۱/۷۳	۲	وظیفه‌شناسی
۰/۰۰۱	۷/۱۸۵	۰/۳۱	۰/۱۳۵	۰/۹۷	۳	عزت نفس
۰/۰۰۱	۶/۸۰۳	۰/۴۷	۰/۲۱۹	۱/۴۹	۳	وظیفه‌شناسی
۰/۰۰۱	۷/۷۰۹	۰/۳۵	۰/۱۳۱	۱/۰۱	۳	عزت نفس
۰/۰۰۲	-۲/۶۷۷	-۰/۲۶	۰/۳۱	-۰/۸۳	۴	روان‌رنجورخویی
۰/۰۰۱	۷/۹۴۵	۰/۴۶	۰/۱۸۵	۱/۴۷	۴	وظیفه‌شناسی
۰/۰۰۱	۶/۹۷۸	۰/۳۱	۰/۱۳۹	۰/۹۷	۴	عزت نفس
۰/۰۰۲	-۲/۸۸۸	-۰/۲۳	۰/۲۷	-۰/۷۸	۴	روان‌رنجورخویی
۰/۰۰۵	۲/۳۲۲	۰/۲۰	۰/۳۱	۰/۷۲	۴	جهت‌گیری مذهبی درونی

هستند و از سوی دیگر چون انضباط تابع مجموعه عواملی است، لذا عدم توجه به علل روان‌شناختی این رفتارها، ممکن است به طور مستقیم باعث افزایش افت تحصیلی، تویخ و اخراج دانشجویان و به طور غیر مستقیم باعث افزایش هزینه‌های تحصیلی و بزهکاری شود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که منبع کنترل درونی، برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری، وظیفه‌شناسی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی درونی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار و روان‌رنجورخویی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار دارد. در یک مدل پیش‌بین، صرفاً وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی توانستند رفتار مطلوب انضباطی را پیش‌بینی کنند.

از میان مولفه‌های منبع کنترل، منبع کنترل درونی نسبت به

بر اساس جدول ۳ و با قبول ترتیب ورود متغیرها در مدل چهارم وظیفه‌شناسی با بتای استاندارد معادل ۰/۴۶ بیشترین سهم را در پیش‌بینی تغییرات رفتار مطلوب انضباطی دارد، سپس عزت نفس با بتای استاندارد ۰/۳۱ نقش مثبت و موثری در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی دارد. پس از عزت نفس، روان‌رنجورخویی با بتای استاندارد -۰/۲۳ نقش منفی و موثر و در نهایت جهت‌گیری مذهبی درونی با بتای استاندارد ۰/۲۰ نقش مثبت و موثری در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی دارد.

بحث

یکی از مهارت‌های اساسی استادان حتی پیش از داشتن مهارت‌های آموزشی، داشتن مهارت‌های مدیریتی است تا محیط یادگیری را از هر نوع عامل بی‌نظمی دور نگه دارد. از یک سو تمام اعضای دانشگاه با مسایل انضباطی در ارتباط

رفتارهای مطلوب‌تری از خود نشان می‌دهند. میان پذیرش و رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری مشاهده شد. این یافته را این گونه می‌توان تبیین کرد که میان پذیرش با انعطاف‌پذیری، خردورزی، قدرت تطابق، خلاقیت و تفکر واگرا، رابطه‌ی مثبتی وجود دارد و این امر باعث می‌شود که این افراد هنگامی که با موقعیت چالش‌انگیز و تهدیدآمیز برخورد می‌کنند با خردورزی، انعطاف‌پذیری و خلاقیت بهترین رفتار را از خود نشان می‌دهند که در نهایت این امر باعث افزایش بروز رفتار مطلوب انضباطی می‌شود. در نهایت این که وظیفه‌شناسی با رفتار مطلوب انضباطی، ارتباط مثبت و معنی‌داری نشان داد. این یافته منطقی به نظر می‌رسد زیرا افراد وظیفه‌شناس تمایل زیادی برای اتمام کار خود به نحو احسن و به موقع دارند و این امر باعث افزایش شانس آنان برای دریافت تایید اجتماعی، نمره و ارتقای تحصیلی می‌شود. این امر در درجه‌ی نخست باعث افزایش احساس احترام و کمال و در نهایت باعث افزایش رفتار مطلوب انضباطی می‌شود.

عزت نفس با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار داشت که این یافته با پژوهش‌های صورت گرفته هم سو بود (۲۷-۳۳). هر چه عزت نفس دانشجویان بالاتر باشد، رفتار انضباطی آن‌ها مطلوب‌تر خواهد بود. عزت نفس با متغیرهایی چون سازگاری، رابطه‌ی مثبتی دارد و این امر باعث می‌شود که این افراد هنگامی که با مسایل و مشکلات برخورد می‌کنند با توان بالای تطابق خود با محیط سازگار شده و در نتیجه رفتارهای مطلوب‌تری از خود نشان می‌دهند.

در این پژوهش، جهت‌گیری مذهبی درونی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار و جهت‌گیری مذهبی بیرونی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی معنی‌داری نداشت که این یافته با پژوهش‌های پیشین، هم سو بود (۳۵-۴۲). یک تبیین احتمالی این است که اگر تعبیر از مذهب، درونی باشد نسبت به زمانی که به صورت بیرونی تعبیر شود، سلامت عمومی و روانی بالاتری را در پی دارد. افراد دارای جهت‌گیری درونی برخلاف افراد با جهت‌گیری بیرونی، مذهب را به مثابه‌ی هدف در نظر می‌گیرند و یک نظام درونی ارزشی قوی دارند. هم‌چنین جهت‌گیری درونی احساس تعهد و وظیفه‌شناسی افراد را ارتقا

منبع کنترل بیرونی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌داری با رفتار مطلوب انضباطی نشان داد که این یافته با پژوهش‌های قبلی هم سو بود (۷-۱۵). یک تبیین این است که افراد با منبع کنترل درونی از اعتماد به نفس، خودکارآمدی و توان حل مسئله‌ی بالاتری برخوردارند و این امر باعث می‌شود این افراد از خود، تصور مثبت‌تری داشته باشند و به احتمال بیشتری از سوی هم‌کلاسی‌های خود تشویق شوند که در نهایت باعث می‌شود که این افراد بیشتر، رفتارهای مطلوب از خود نشان بدهند. تبیین دیگر این که افرادی که احساس می‌کنند، می‌توانند بر روی وقایع محیط پیرامون‌شان کنترل داشته باشند (افراد دارای منبع کنترل درونی)، نسبت به افرادی که دارای چنین باوری نیستند (افراد دارای منبع کنترل بیرونی) از سلامت و سازگاری اجتماعی بیشتری برخوردار بوده و در نتیجه در دانشگاه از رفتار مطلوب انضباطی بیشتری برخوردار خواهند بود.

از میان مولفه‌های ویژگی‌های شخصیتی روان‌رنجورخویی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی منفی و معنی‌دار داشت. هم‌چنین مولفه‌های برون‌گرایی، پذیرش، سازگاری، وظیفه‌شناسی با رفتار مطلوب انضباطی، رابطه‌ی مثبت و معنی‌دار داشتند. این یافته‌ها با یافته‌ی بسیاری از پژوهش‌ها هم سو است (۱۷-۲۴). در تبیین یافته‌های ذکر شده باید گفت افراد روان‌رنجورخو، نسبت به سایر افراد وقایع زندگی منفی را بیشتر تجربه می‌کنند و علاوه بر آن وقایع را منفی‌تر ارزیابی می‌کنند، زیرا آنان خود را در شرایطی قرار می‌دهند که خودپنداره‌ی منفی خود را تقویت کنند. هر چه افراد روان‌رنجورخو این شرایط را بیشتر تجربه کنند، در برقراری روابط صمیمانه با دیگران دچار مشکل می‌شوند و در نتیجه رفتارهای مطلوب کمتری از خود نشان می‌دهند. در مقابل افراد برون‌گرا و سازگار، وقایع زندگی مثبت را بیشتر تجربه می‌کنند و چنین تجربه‌ای احساس رضایت آنان را محیط زندگی و رخداد‌های آن افزایش می‌دهد، در نتیجه این افراد رفتار مطلوب بیشتری از خود نشان می‌دهند. تبیین دیگر این که افراد برون‌گرا و سازگار، دوستان بیشتری دارند و اکثر اوقات خود را در جمع دوستان سپری کرده و انگیزه‌ی بیشتری برای برقراری روابط صمیمانه با دوستان دارند و به همین دلایل نگاه خوش‌بینانه‌تری به زندگی دارند و

درست باشد. افراد، ممکن است خویشتن‌نگری کافی نداشته باشند و مسئولانه به گویه‌ها پاسخ ندهند. محدودیت دیگر را نیز می‌توان محدود بودن پژوهش به دانشجویان رشته‌های انسانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد دانست که این امر قدرت تعمیم‌دهی این نتایج را تنها به این جامعه محدود می‌کند و در تعمیم نتایج به دانشجویان سایر دانشگاه‌ها و شهرها باید احتیاط کرد. با توجه به یافته‌های به دست آمده پیشنهاد می‌شود استادان و مربیان امر آموزش در تدریس خود به تفاوت‌های فردی دانشجویان و دانش‌آموزان خود که بخشی از شخصیت آن‌ها می‌باشد، توجه کنند. همچنین بحث پژوهش در مقطع‌های تحصیلی و رشته‌های تحصیلی دیگر (علوم پایه، علوم پزشکی و غیره) می‌تواند زمینه‌ی جدیدی برای مطالعه باشد. آیا استادان این مقطع‌ها و رشته‌ها نسبت به رفتار مطلوب انضباطی دانشجویان این پژوهش نظر متفاوتی دارند؟ به هر حال به نظر می‌رسد پژوهش‌های بیشتری باید در این زمینه صورت گیرد.

نتیجه‌گیری

در مجموع می‌توان گفت که وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی در رفتار مطلوبی انضباطی دانشجویان نقش مهمی دارند. بنا بر این با افزایش آگاهی از طریق آموزش‌های لازم جهت افزایش وظیفه‌شناسی، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی درونی و کاهش روان‌رنجورخویی می‌توان به ارتقای رفتار انضباطی و بهبود عملکرد دانشجویان کمک کرد.

می‌بخشد که این امر باعث افزایش استفاده از مقررات می‌شود، در نتیجه افراد با جهت‌گیری درونی، رفتارهای مطلوب‌تری از خود نشان می‌دهند. تبیین دیگر این که فرد مذهبی به یک مبدا متعالی اعتقاد دارد و چنین فردی با اتکا به قدرت الهی و اعتماد به خدای حاضر و قادر، احتمال وقوع رخداد‌های خوش‌آیند را برای خود بیشتر می‌داند و رخداد‌های ناخوش‌آیند را با توکل به نیروی ایمان خود به راحتی پشت سر می‌گذارد و این امر باعث می‌شود رفتارهای مطلوب‌تری داشته باشد.

در این مطالعه مشخص شد که در مدلی که منبع کنترل، صفات شخصیت، عزت نفس و جهت‌گیری مذهبی به طور هم‌زمان برای پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی رقابت نمایند، وظیفه‌شناسی، عزت نفس، روان‌رنجورخویی و جهت‌گیری مذهبی درونی، موثرترین متغیرها در پیش‌بینی رفتار مطلوب انضباطی هستند. در این مدل، وظیفه‌شناسی بالاترین وزن استاندارد را داشت. پس آن چه که در رفتار مطلوب انضباطی نقش عمده‌ای ایفا می‌کند در وهله‌ی نخست، توان‌مندی فرد در وظیفه‌شناسی است یعنی این که فرد در انجام به موقع و دقیق کارها چه قدر توانمند باشد.

نخستین و مهم‌ترین محدودیت این مطالعه استفاده از روش همبستگی است لذا روابط کشف شده را نمی‌توان به عنوان روابط علی فرض کرد. شاید این روابط ناشی از اثر سایر متغیرها باشد. محدودیت دیگر، استفاده از ابزارهای خودگزارش‌دهی است. بسیاری از این ابزارها ممکن است پاسخ‌هایی را جمع‌آوری کنند که دیگران فکر می‌کنند باید

References

1. Galloway D, Rogers C. Motivational style: A link in the relationship between school effectiveness and children's behavior? *J School Psychol* 2000; 11(2): 16-25.
2. Renk K, McKinney C, Klein J, Oliveros A. Childhood discipline perception of parents and current functioning in the female college students. *J Adolesc* 2006; 29: 73-88.
3. Hamdollahzadehgol M. [Investigation the predictors of students' discipline performance in high school in Maindoab suburb]. MA. Dissertation. Tehran: Tehran University, 2002: 9. (Persian)
4. Amanollahi A, Attari Y, Khojastehmehr R. [The relationship between family functioning and psychological-social class with conflict in the first year of secondary school students in Ahwaz]. *Journal of new and counseling research* 2007; 30: 48-62. (Persian)
5. Heydari Tafreshi GH. [Structural equation modeling approach in explaining the relationship between attachment style and locus of control with marital satisfaction in Islamic Azad University staff of Roudehen]. *Journal of educational management research* 2012; 3(3): 23-44. (Persian)

6. Thompson SC, Sobolew-Shubin A, Galbraith ME, Schwankovsky L, Cruzen D. Maintaining perception of control: Finding perceived control in low control circumstances. *J Pers Soc Psychol* 1993; 64: 293-304.
7. Lefcourt HM. Durability and impact of the locus of control construct. *J Psychol Bullet* 1992; 112: 411-14.
8. Krause N, Shaw BA. Role specific feelings of control and mortality. *J Psychol Aging* 2000; 15(4): 617-26.
9. Tony TSK. Locus of control, attribution style and discipline problems in secondary schools. *J Early Child Dev* 2003; 173(5): 455-66.
10. Clarke D. Neuroticism: Moderator or mediator in the relation between locus of control and depression. *Pers Individ Dif* 2004; 37: 245-58.
11. Owrangi A, Yousliani G, Zarnaghash M. The relationship between the desired disciplinary behavior and family functioning locus of control and self-esteem among high school students in cities of Tehran province. *Soc Behav Sci* 2011; 30: 2438-48.
12. Akin A. Academic locus of control and self-handicapping. *J Soc Behav Sci* 2011; 30: 812-16.
13. Besharat MA, Abdolmanafi A, Farahani H, Khodaei MR. [The moderating role of locus of control on the relationship between anger and depression in patients with major depressive disorder]. *Journal of contemporary psychology* 2011; 6(2): 15-25. (Persian)
14. Yousliani GH, Habibi M, Soleymani S. [The relationship between disciplines desired behavior and family functioning, locus of control and self-esteem of students]. *Journal of school psychology* 2012; 1(2): 114-34. (Persian)
15. Asghari F, Kordmirza E, Ahmadi L. [Relation between religious attitude, locus of control and trends in drug abuse in students]. *Journal of research on addiction* 2013; 7(25): 103-12. (Persian)
16. Costa PR, Terracciano A, McCrae RR. Gender differences in personality traits across cultures: Robust and surprising findings. *J Pers Soc Psychol* 2001; 81: 322-31.
17. Johanson SM. The revolution in couple therapy. *J Marit Fam Ther* 2003; 29: 348-65.
18. Pulford BD, Johnson A, Awaida M. A cross-cultural study of predictors of self-handicapping in university students. *Pers Individ Dif* 2005; 39: 727-37.
19. Amato PR, Hohmann-Marriott B. A comparison of high-and low-distress marriages that end in divorce. *J Marr Fam* 2007; 62: 621-38.
20. Turiano NA, Shawn D, Whiteman SE, Hampson BW, Robert S, Daniel K. Personality and substance use in midlife: Conscientiousness as a moderator and the effects of trait change. *J Res Pers* 2012; 46: 295-305.
21. Shabani Bahar GH, Erfani N, Hadipoor M. [Compare and investigation the relationship between personality traits and aggression levels in male athletes in selected sports branch Hamadan city]. *Journal of research in sport science* 2006; 14: 99-112. (Persian)
22. Baseri A, Ebrahimi S. [Relation between attitude personality and social discipline]. *Journal of Metropolitan Police* 2008; 1(3-4): 119-34. (Persian)
23. Rassolzadeh Tabatabaee K, Abdi N. [The relationship between personality factors and social discipline with attention religious orientation]. *Journal of social psychology* 2009; 5: 165-89. (Persian)
24. Kazemeini T, Modarres Gharavi M. [The relationship between personality characteristics and risky behaviors among college students of Mashhad University of Medical Sciences]. *Journal of Medical Sciences of Rafsanjan* 2013; 12(1): 15-26. (Persian)
25. Coopersmith S. The antecedents of self-esteem. San Francisco: Freeman; 1967: 37.
26. Biabangard E. [The relationship between concepts of locus of control, self-esteem and academic achievement in students]. MA. Dissertation. Tehran: Allameh Tabatabaei University, 1991: 12. (Persian)
27. Maxwell BE. Hostility, depression and self-esteem among troubled and homeless adolescents in crisis. *J Youth Adolesc* 1992; 21: 139-50.
28. Donnellan MB, Trzesniewski KH, Robins RW, Moffitt TE, Caspi A. Low self-esteem is related to aggression, antisocial behavior and delinquency. *J Psychol Sci* 2005; 16: 328-33.
29. Webster GD. Low self-esteem related to aggression, but especially when controlling for gender, replication and extension. *J Res Soc Psychol* 2006; 29: 12-18.

30. Mahmoudi A, Betsur N. Relationship between adjustment and self-esteem among adolescents. *Asian journal of development matters* 2010; 3(1): 75-86.
31. Falsafinejad MR. [Effects of self-esteem in the classroom behavioral adjustment of students' ages 12 to 18 in the city of Qom]. MA. Dissertation. Tehran: Tarbiat Moallem University, 1993: 132. (Persian)
32. Farhang Fallah F. [Investigation rate of compliance school of female high school students of Karaj city in 2002-2003 years]. MA. Dissertation. Tehran: Tehran University, 2003: 86. (Persian)
33. Peyvastegar M, Yazdi M, Mokhtari L. [Relation between narcissism and self-esteem with aggression and compared with its development in adolescent girls]. *Journal of psychological research* 2011; 7(1): 127-44. (Persian)
34. Allport GW, Ross JM. Personal religious orientation prejudice. *J Pers Soc Psychol* 1967; 5: 432-43.
35. McIntosh DN, Silver RC, Wortman CB. Religious role in adjustment to a negative life event: Coping with the loss of a child. *J Sci Study Relig* 2003; 30: 57-62.
36. Kahan D. Relationships among religiosity, physical activity, and sedentary behavior in Jewish adolescents. *Pediatr Exerc Sci* 2004; 16(1): 54-63.
37. Saroglou V, Pichon I, Trompette L, Verschuere M, Dernelle R. Prosocial behavior and religion: New evidence based on projective measures and peer ratings. *J Sci Study Relig* 2005; 44(3): 323-48.
38. Park C, Cohen L, Herb I. Intrinsic religiousness and religion coping as life stress moderator for Catholic versus Protestants. *J Pers Soc Psychol* 2010; 54(3): 562-74.
39. Kagimu M, Guwatudde D, Rwabukwali C, Kaye S, Walakira Y, Ainomugisha D. Religiosity for promotion of behaviors likely to reduce new HIV infections in Uganda: A study among Muslim youth in Wakiso district. *J Relig Health* 2011; 3: 1-19.
40. Sohrabian T. [The effect of religious attitudes on personal and social adjustment of students]. MA. Dissertation. Tehran: Al-Zahra University, 2000: 117. (Persian)
41. Khodapanahi MK, Khaksar Boldachi MA. [Relationship between religious orientation and psychological adjustment in student]. *Journal of psychology* 2004; 9(3): 310-20. (Persian)
42. Soltani Nejad A, Fathi Ashteyani A, Ahmadi K, Azad Fallah P, Anisi J, Rahmati Najjarkolae A, et al. [The relationship between religious orientation and suicidal behavior in soldiers]. *Journal of Islamic lifestyle* 2012; 1(2): 25-30. (Persian)
43. Tabachnick BG, Fidell LS. *Using multivariate statistics*. 5th ed. Boston: Allyn and Bocon; 2007: 123.
44. Jafari E, Sohrabi F, Jomehri F, Najafi M. [Relationship between personality type, locus of control and hardiness in cancer patients and normal subjects]. *Journal of clinical psychology* 2009; 1(1): 57-66. (Persian)
45. Khoosfi H, Monirpoor N, Birashk B, Peighambari MM. [A comparative study of personality factors, stressful life events, and social support in coronary heart patients and non-patients]. *Journal of contemporary psychology* 2007; 2(1): 41-8. (Persian)
46. Rosenberg F, Rosenberg M. Self-esteem and delinquency. *J Youth Adolesc* 1987; 7: 279-91.
47. Mokhtary A, Allahyari AA, Rasoolzade Tabatabaee K. [Relationship between religious orientation and stress]. *Journal of psychology* 2001; 5: 56-67. (Persian)